

معاونت تحقیقات و فناوری

خبرنامه علم سنجی

ماهنامه، سال سوم، شماره ۲۸، ۲۵ اسفند ماه ۱۳۹۵

عناوین این شماره:

- ۱- تعداد دانشمندان یک درصد برتر دنیا از ۸ استاد به ۴۲ استاد افزایش یافته است..... ۲
- ۲- جای گرفتن ۴۳ دانشگاه ایران در میان یک درصد دانشگاه های برتر جهان..... ۴
- ۳- بالاترین H-index اعضای هیات علمی دانشگاه به تفکیک دانشکده براساس تعداد ارجاعات در پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس..... ۵

تعداد دانشمندان یک درصد برتر دنیا در ایران از هشت استاد به ۴۲ استاد افزایش یافته

است/کشور رتبه ۱۶ جهانی و اول منطقه را کسب کرده است.

دکتر رضا ملک‌زاده در هجدهمین جشنواره ابن‌سینا گزارشی از وضعیت علمی ایران در سال ۲۰۱۶ میلادی ارائه کرد و گفت: در سال ۲۰۱۶ براساس گزارش اسکوپوس، ۴۷ هزار و ۷۰۰ مقاله و مستند علمی توسط دانشمندان کشورمان در بانک اطلاعاتی اسکوپوس درج شده است و ما توانستیم رتبه ۱۶ جهانی خود را در این زمینه حفظ و مقام اول منطقه را کسب کنیم به طوری که کشورهایی مثل ترکیه و برخی کشورهای اروپایی نظیر سوئیس بعد از ایران قرار دارند.

برای اولین بار در سال گذشته حدود ۱۵ هزار مستند علمی و مقاله در حوزه‌های علوم پزشکی در سایت اسکوپوس توسط دانشمندان کشور درج شده که این رشد کمی از تولیدات علمی دانشگاه‌های ما را نشان می‌دهد.

میزان استناد به مقالات در عرصه‌های بین‌المللی مهمترین شاخص سنجش رشد کیفی علم محسوب می‌شود که در سال ۲۰۱۶ کشور ما رتبه ۱۸ جهانی و اول منطقه را کسب کرده است.

به طور کلی کشور ما از نظر رشد کمی و کیفی علم توانسته تا حدودی به اهداف اسناد بالادستی دست یابد به طوری که براساس شاخص SJR کشور ما از نظر مجلات برتر دنیا توانسته رتبه خوبی را کسب کند به طوری که ۱۰ درصد مقالات پراستناد در سال‌های بین ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ به کشور ما مربوط می‌شود.

تعداد دانشمندان یک درصد برتر دنیا در ایران از هشت استاد در ابتدای دولت تدبیر و امید به ۴۲ استاد افزایش یافته است و در شاخص‌های فناوری‌های سلامت هم تعداد مراکز رشد قابل توجهی داشته و به طوری که در حال حاضر ۸۰ شرکت دانش‌بنیان در حوزه‌های علوم پزشکی به ثبت رسیده و ۳۰ درصد شرکت‌های دانش‌بنیان کشور در بخش سلامت فعال هستند. همچنین تعداد اتاق‌های تمیز در بخش سلامت به ۵ اتاق افزایش یافته است.

تخلف‌های پژوهشی در کشورهای دنیا کم نیست اما تخلف‌هایی که در ایران صورت می‌گیرد بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد به طوری که در حال حاضر مجلات ساینس و نیچر گزارش‌هایی در این زمینه منتشر کرده بودند و ۵۴ مقاله علمی کشور برگشت خورده بود. این در حالی است که میزان تخلفات کشورهای نظیر هند و آمریکا دو برابر کشور ما بود اما به دلیل حساسیت ایران این موضوع بیشتر مورد توجه قرار گرفت.

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت از تشکیل کمیته‌های تحقیقاتی در دانشگاه‌ها به منظور جلوگیری از تخلفات علمی خبر داد و گفت: براین اساس انجام تمامی طرح‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های دانشجویی باید در این کمیته تصویب شود تا شاهد تخلفات علمی در جامعه دانشگاهی نباشیم.

وی همچنین از میزان بودجه‌های اختصاصی حوزه پژوهش در دانشگاه‌های علوم پزشکی انتقاد کرد و گفت: بودجه کل تحقیقات دانشگاه‌های علوم پزشکی در سال گذشته حدود ۵۰۰ میلیارد تومان بود که البته این میزان در سال ۹۶ مقدار کمی یعنی ۷۰ میلیارد تومان افزایش یافت اما متأسفانه همین بودجه کم نیز به طور کامل به دانشگاه‌ها تخصیص پیدا نمی‌کند بعنوان مثال فقط ۳۶ درصد از بودجه سال گذشته تا هم‌اکنون از بودجه کل اختصاص یافته است.

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت نقش دانشگاه علوم پزشکی تهران در تولید علم را بسیار تاثیرگذار دانست و گفت: این دانشگاه در سال ۲۰۱۶ حدود ۴ هزار و ۲۵۰ مقاله علمی منتشر کرده که عمده این مقالات در مجلات دانشگاه منتشر شده است.

به گفته دکتر ملک‌زاده، باید همکاری‌های بین‌المللی اساتید دانشگاه‌های علوم پزشکی فعال‌تر باشد و هر استادی بتواند در حوزه تخصصی خود با مراکز علمی مرتبط دنیا ارتباط بگیرد و در این شرایط است که می‌توانیم رشد علمی خود را تقویت کنیم و نباید فقط منتظر باشیم تا دانشگاه این ارتباط بین‌المللی خود را شکل دهد.

براساس آخرین ارزشیابی وزارت بهداشت دانشگاه علوم پزشکی تهران توانسته در تولید علم و تعداد مقالات در ۱۴ سال گذشته رتبه اول دانشگاه‌های کشور را به دست بیاورد. به طوری که از ۴۲۹ محقق برتر رشته‌های علوم پزشکی ۱۴۳ نفر آن یعنی یک‌سوم این افراد در دانشگاه علوم پزشکی تهران مشغول هستند. بنابراین این دانشگاه جایگاه خوبی از نظر علمی به دست آورده است.

دانشگاه علوم پزشکی تهران در حال حاضر ۶۸ مقاله در سایت ESI منتشر کرده که این مقالات جزو پراستنادترین مقالات قرار گرفته و ۷۸ درصد این مقالات با همکاری‌های بین‌المللی نوشته شده است.

اختصاص اعتبارات پژوهشی مناسب به افراد برجسته علمی در دانشگاه، اجازه فرصت مطالعاتی و حمایت‌های مالی از افراد برجسته علمی در حوزه پژوهش و شرکت در مجامع علمی جهانی، قرار دادن نیروی انسانی در اختیار اساتید برجسته به منظور انجام فعالیت‌های تحقیقاتی، تشکیل تیم مشخص در دانشگاه برای پیگیری و دریافت بودجه‌های تحقیقاتی و برخی موارد دیگر از جمله راهکارهایی است که می‌توانیم جایگاه علمی دانشگاه را ارتقاء دهیم چراکه با شرایط فعلی نمی‌شود به جایگاهی که انتظار داریم دست پیدا کنیم.

جای گرفتن ۴۳ دانشگاه ایران در میان یک درصد دانشگاه های برتر جهان

دکتر محمدجواد دهقانی سرپرست ISC در همایش دوروزه هم اندیشی ۲۰۰ نفر از دانشمندان برتر کشور اعلام کرد که ۴۳ دانشگاه و مؤسسه تحقیقاتی کشور در میان یک درصد دانشگاه های برتر جهان که دارای بیشترین میزان اثرگذاری بوده اند قرار گرفته است وی با اشاره به اینکه بر اساس اطلاعات به دست آمده ۲۰ درصد از محققان برتر دنیا ۶۶ درصد علم را تولید و همچنین ۸۵ درصد از استنادهای دنیا را دریافت میکنند، افزود: بر پایه تحقیقات موجود ۳۳ درصد از دانشمندان در حوزه مهندسی، ۲۸ درصد شیمی، پنج درصد ریاضیات، ۲۰ درصد از دانشمندان برتر مربوط به ۹ حوزه علوم مواد، پزشکی، علوم کامپیوتر، فیزیک، بیولوژی، بیوشیمی، ایمنی شناسی، علوم اجتماعی و غیره هستند.

ارتقای علم، نوآوری، فناوری و تولید علم در جهان با سرعت در حال پیشرفت است و در این زمینه نسبت به ۱۰ سال گذشته تعداد مقالات علمی دنیا پنج برابر شده که باید با سازمان دهی، ارزیابی علمی به صورت کمی و کیفی در اولویت کشور قرار گیرد. ۵۰ درصد مقاله های علمی دنیا تنها ۷ درصد استنادها را دریافت می کنند و نیمی دیگر نیز مورد استفاده قرار نمی گیرند و در این زمینه انتظار از محققان مربوط به مرزهای دانش است که با تبدیل به علم به ثروت و قدرت و حفظ ارزش های اسلامی که مورد توجه سند چشم انداز توسعه است گام بردارند.

برای توسعه علمی کشور نیازمند برنامه ریزی و سیاست گذاری آگاهانه توسط پژوهشگران برتر کشور هستیم که از اهمیت بسزایی برخوردار است، زیرا علاوه بر کمیت بر کیفیت تولید باید توجه ویژه ای شود.

از ۴ میلیون دانشمند جهان، ۶۰ هزار نفر جز یک درصد و ۳ هزار نفر دیگر نیز در یک صدم درصد قرار دارند.

<http://www.isc.gov.ir>

بالاترین H-index اعضای هیات علمی دانشگاه به تفکیک دانشکده براساس تعداد ارجاعات در

پایگاه اطلاعاتی اسکوپوس

دانشکده پزشکی

H-index	ارجاعات	تعداد مقالات	نام و نام خانوادگی	
۸	۱۸۰	۲۷	محمد محمدزاده	۱
۵	۱۱۳	۲۱	بهاره امین	۲
۴	۲۳	۱۵	رحیم گل محمدی	۳

دانشکده پیراپزشکی

H-index	ارجاعات	تعداد مقالات	نام و نام خانوادگی	
۲	۲۶	۳	سیدمهدی زرگریان	۱
۲	۵	۸	فاطمه قارداشی	۲
۱	۴	۱	سمیرا فوجی	۳

دانشکده پرستاری مامایی

H-index	ارجاعات	تعداد مقالات	نام و نام خانوادگی	
۲	۲۱	۱۲	فروغ السادات مرتضوی	۱
۲	۱۳	۱۳	مصطفی راد	۱
۱	۱۶	۲	نسرین فاضل	۲

دانشکده بهداشت

H-index	ارجاعات	تعداد مقالات	نام و نام خانوادگی	
۳	۴۳	۸	ابوالفضل رحمانی ثانی	۱
۲	۱۸	۴	علی مهری	۲
۲	۱۷	۴	مجید فلاحی	۳

واحد علم سنجی Isid.research.ac.ir

واحد علم سنجی معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی سبزوار

